

A Győri Ítéltábla a dr. Pozsonyi András ügyvéd által képviselt **felperesnek I.r., II.r., III.r., dr. Kecskés Katalin ügyvéd által képviselt IV.r., V.r. alperesek** ellen **11.133.913 forint tartozás megfizetése** iránt a Győri Törvényszék előtt folyamatba tett perében Győrött, 2014. évi június hó 24. napján 4.P.20.914/2013/16. szám alatt hozott ítélet ellen a IV.r. alperes részéről 19. és Pf.2. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a megfellebbezett részében részben megváltoztatja.

Mellőzi a IV.r. alperest a III.r. alperessel egyetemlegesen a felperes javára 11.133.913 (tizenegymillió-egyszázharmincháromezer-kilencszáztizenhárom) forint, valamint ezen összeg után 2006.április 7. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelező, valamint a IV.r. alperest a III.r. alperessel egyetemlegesen a felperes javára 1.350.000 (egymillió-háromszázötvenezer) forint perköltség megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezéseket.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni a IV.r. alperesnek 600.000 (hatszázezer) forint elsőfokú perköltséget.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a IV.r. alperest, hogy leletezés terhe mellett fizessen meg 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Köteles a felperes megfizetni a IV.r. alperesnek 15 napon belül 1.115.800 (egymillió-egyszáztizenötezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetének részben helyt adva kötelezte a III.r., IV.r. alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 11.133.913 Ft-ot, valamint ezen összeg után 2006. április 7. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a III.r. és IV.r. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 1.350.000 Ft perköltséget. Az elsőfokú bíróság a IV.r. alperes

viszontkeresetét elutasította, egyúttal kötelezte a IV.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 150.000 Ft perköltséget.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a III.r. alperes 2005. évben a tulajdonában álló **település 1-i** ingatlanon beruházást kívánt végrehajtani 4 milliárd forintos bekerülési költséggel. A III.r. alperes a beruházáshoz szükséges tőkével nem rendelkezett, ezért az I.r. alperes közvetítésével megismert **"A"** nevű olasz üzletemberrel hitelfelvételi tárgyalásokat folytatott, előbb **"Település"1-en**, utóbb pedig **"Település"2ben**. E tárgyalásokon a IV.r. alperes is részt vett. A közvetítői tevékenységbe időközben bekapcsolódott a II.r., illetve V.r. alperes is, akik tevékenységükért az I.r. alperessel együtt eltérő mértékű jutalékra tartottak igényt. A III.r. alperes által felveendő kölcsön folyósításának feltétele az volt, hogy 7.500,-- USD önerővel rendelkezzen, melyet biztosítékként kellett bemutatnia, valamint átadnia a kölcsön folyósítójának. A felperes vállalta az önerő biztosítását a perben nem álló **"B"** - vel együtt. Ennek érdekében 2005. december 29. napján a **"C"** Kft. pénzváltónál 32.600,-- USD, 2005. december 30. napján további 27.879,-- USD került beváltásra, emellett a felperes rendelkezett kb. 1.000.000 Ft összegű egyéb tőkével is.

2005. december 30. napján a peres felek, valamint további perben nem álló személyek kiutaztak **"Település"2be**, ahol sor került a korábban már egyeztetett pénzügyi ügylet lebonyolítására. A felperes a 14.000.000 Ft értékű dollárt a felek jelenlétében átadta, ezt a IV.r. alperes átszámolta, majd a pénz a II.r. alperes birtokába került. A feleken kívül a tárgyalások helyszínéül szolgáló **"Település"2i** szálloda előtt tartózkodott **"D"**, **"E"**, **"B"**, **"F"** is. A szálloda épületében az olasz partnerrel a tárgyalásokat a III.r. és IV.r. alperes folytatta az I.r. és II.r. alperes jelenlétében. E pénzügyi tárgyalásokon a IV.r. alperes tolmács tevékenységet nem látott el. A törvényszék által megállapított tényállás szerint a kölcsönadó által bemutatott pénz részbeni vizsgálata megtörtént **"E"**, mint pénzügyi ismeretekkel rendelkező szakember részéről, majd az önerőként felmutatandó összeg az olasz üzletember, a felvenni kívánt kölcsön pedig az alperesek részére került átadásra. Utóbb kiderült, hogy az olasz fél **"A"** által átadott euró hamis, a részére átadott dollár pedig eltűnt. A magyar résztvevők között ezt követően indulatos viszony alakult ki tekintettel arra, hogy a helyszínen már **"A"** üzletembert nem találták. A későbbiekben a hamis euró ismeretlen körülmények között eltűnt. A felek megállapodtak abban, hogy Magyarországra indulnak haza azzal, hogy első alkalommal egy magyarországi benzinkúton álltak meg, majd második alkalommal **"Település"3on** egy étteremben. A pénzügyi tranzakcióról sem a horvát hatóságokat, sem a magyar hatóságokat nem értesítették, szabad akaratukból utaztak vissza Magyarországra. **"Település"3on** egy „Adósság elismerő nyilatkozat” került aláírásra, amelyben az I.r.-V.r. alperesek elismerték, hogy közös üzleti célra 14.000.000 Ft-ot vettek át a felperestől és egyetemleges kötelezettséget vállaltak arra, hogy azt 2006. január 30. napjáig visszafizetik. Az okirat aláírását követően a felek külön autóval otthonuk felé indultak. Ezt követően a peres felek egyike sem tett hatósági bejelentést azzal kapcsolatban, hogy bármelyiküket is kényszerítették volna ezen okirat aláírására. A felperes felhívására IV.r. alperes 2006. február 10-én 1.500.000 Ft-ot, 2006. április 6-án további 1.500.000 Ft-ot fizetett meg az okirat szerinti tartozásból, majd ezt követően a fizetést megtagadta. A felperes, valamint III.r. alperes **"G"** ügyvéd közvetítésével a peres eljárást megelőzően tárgyalásokat folytatott, ennek részletei azonban nem ismertek, mert a III.r. alperes az eljáró ügyvéd részére a titoktartás alól nem adott felmentést.

A peres eljárás megindítását követően a IV.r. alperes 2010. február 1. napján a **"Település"3i** Rendőrkapitányságon a felperessel szemben feljelentéssel élt a sérelmére elkövetett önbíráskodás, személyi szabadság megsértésének büntette, valamint magánokirat hamisítás vétsége miatt. A **"Település"3i** Rendőrkapitányság a 2011. január 25-i határozatával a nyomozást megszüntette, mert a bűncselekmény elkövetése nem volt megállapítható. A **"Település"3i** Városi Ügyészség a 2011. március 16. napján kelt B.183/2010/19/I. számú határozatával a rendőrség határozatát helybenhagyta, a IV.r. alperes panaszát elutasította. 2011. május 16. napján a IV.r. alperes mint pótmagánvádló magánvádas eljárást kezdeményezett a felperessel szemben. A **"Település"3i** Járásbíróság a 4.B.493/2012/17. sorszámú ítéletével az önbíráskodás büntette, valamint személyi szabadság megsértése büntette miatt emelt vád alól a felperest felmentette, a magánokirat hamisítás vétsége miatt indult eljárást megszüntette. A Kaposvári Törvényszék az 1.Bf.492/2013/4. számú 2013. november 18. napján kelt végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A törvényszék a felperesnek a **"Település"3on** 2005. december 31. napján kelt adósság elismerő nyilatkozatra, mint kölcsönszerződésre alapított kereseti kérelmét részben találta alaposnak. Rögzítette, hogy a projekt finanszírozása ugyan a III.r. alperes érdekében állt, a tárgyalásokon azonban a IV.r. alperes aktívan közreműködött, míg a többi alperes különböző vélt, vagy valós jutalék ígérete miatt utazott **"Település"2be**. A kölcsönszerződés kölcsönvevői oldalán elsődlegesen mindezekből következően nyilvánvalóan a III.r. alperes állt, valamint az üzleti tárgyalásokban közreműködő IV.r. alperes. Rámutatott, hogy a III.r. alperes szerződésen alapuló felelősségét „erőteljesen” alátámasztja az a körülmény is, hogy két alkalommal is jelentős összegű 3.000.000 Ft-os összeget fizetett ki a alperesnek (helyesen: IV.r. alperes). Az e körben tett IV.r. alperesi nyilatkozat, mely szerint a teljesítésre az őt, illetőleg családját ért fenyegetés miatt került sor, nem nyert bizonyítást. Ugyancsak nem került bizonyításra az sem, hogy a kölcsönszerződés aláírásakor az alperesek kényszer, fenyegetés hatására cselekedtek volna. Az elsőfokú bíróság elfogadta azt a felperesi előadást, mely szerint az önerő felmutatásához szükséges pénzösszeg a felperes rendelkezésére állt, s azt a IV.r. alperes átszámolta. Utalt arra, hogy a felperesi előadást az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanú vallomásai alátámasztották (**"H"**, **"D"**, **"F"**). A pénz átadására tekintettel a szerződés fizikailag is megvalósult, hiszen az önrész a felperes részéről átadásra került **"Település"2ben**, így a megvalósulás „részben a felperes, részben a III.r. és IV.r. alperes között strukturálódott”.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az V.r. alperes utóbb tanúként már nem tartotta fenn azt a korábbi előadását, hogy vele szemben **"Település"2ben** fizikai erőszakot alkalmaztak volna. Az alperesek sem a horvát hatóságoknál, sem később nem éltek feljelentéssel Magyarországon az őket ért állítólagos fenyegetés miatt, mindössze a IV.r. alperes kezdeményezett rendkívül hosszú idő után büntető eljárást. Mindebből pedig arra lehet következtetni, hogy akaratot gyengítő, vagy akaratot hajlító fizikai erőszakra, megfélemlítésre az alperesek irányába nem került sor. A törvényszék kiemelte, hogy a felek saját gépkocsival közlekedtek, a kényszer, valamint a fizikai erőszak elől nem menekültek el, ebből következően pedig az adósságelismerő okirat létrejött, s az igazolja a kölcsönszerződés létét, továbbá azt a Ptk. 242. § /1/ bekezdés alapján megerősíti azzal, hogy a szerződéses viszony - a felperesi állásponttal ellentétben, a kereseti tényelőadás alapján - kizárólag a felperes, valamint a III.r. és a IV.r. alperes között jött létre.

Az elsőfokú bíróság a IV.r. alperesnek a kereseti kérelem alapjául szolgáló szerződés érvénytelenségére, s erre tekintettel az általa teljesített 3.000.000 Ft-nak a jogalap nélküli gazdagodás címén történő visszafizetésére irányuló viszontkeresetét alaptalannak találta. Rámutatott, hogy az adósságelismerő nyilatkozat semmissége nem állapítható meg, mert az nem ütközik sem a Ptk. 217. § /1/ bekezdésébe, sem a Ptk. 200. §-ába, sem a Ptk. 4. és 5. §-ába. A felek az üzletkötést, annak létrejöttének egész folyamatát megismerhették, ennek ismeretében írták alá az okiratot, így az nem ütközik jóerkölcsbe. A színleltetés sem állapítható meg, hiszen arra tényelőadás sem történt, hogy a IV.r. alperes mit kívánt színlelni. Valamennyi aláíró fél és az okirat tartalma egyértelmű következménye a **"Település"**2ben létrejött kölcsönügyletnek. A jóhiszemű joggyakorlás követelményének megsértése az eljárás során nem nyert bizonyítást.

Az elsőfokú bíróság a IV.r. alperes tanúbizonyításra irányuló indítványát, mint elkésetett és szükségtelent elutasította. Ezt meghaladóan rögzítette, hogy a felperes a pénzváltás tekintetében igazságügyi szakértőt kért kirendelni, ezt azonban a törvényszék ugyancsak szükségtelennnek tartotta, mert álláspontja szerint az, hogy szabályosan történt-e maga a pénzváltás folyamata, a perben relevanciával nem bírt.

A perköltségről a Pp. 78. § /1/ bekezdés, valamint 81. § /1/ bekezdés alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a IV.r. alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen a felperesi kereset teljes körű elutasítását, illetőleg annak a IV.r. alperes vonatkozásában történő teljes körű elutasítását, a IV.r. alperesi viszontkeresetnek való helyt adást, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Ezt meghaladóan kérte, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság ítélete érdemben nem kerülne megváltoztatásra, az ítélet tábla a perköltséget megállító és perköltségben marasztaló rendelkezéseket változtassa meg, mert a törvényszék által megállapított perköltség nem áll arányban a pernyertesség-pervesztesség mértékével, így nem felel meg a Pp. 81. § /1/ bekezdésében foglaltaknak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Pp. 3. § /2/, /4/ és /6/ bekezdésébe, a Pp. 51. §-ába, 121. §-ába, 206. §-ába, 215. §-ába és 221. §-ába ütközik, és anyagi jogilag és téves következtetéseket tartalmaz. Sételmezte, hogy az elsőfokú bíróság törvénysértő módon korlátozta az alperesek bizonyítási lehetőségeit: nem került sor "I" tanúkénti meghallgatására, s ezt a törvényszék érdemben nem is indokolta. Téves az ítélet indokolásában az a megállapítása is, hogy a IV.r. alperes a III.r. alperes és "A" között **"Település"**1ön folytatott tárgyalások aktív részvevője lett volna. Indokolatlanul és iratellenesen tekintette a törvényszék irrelevánsnak annak vizsgálatát, hogy a IV.r. alperes milyen tevékenységet végzett a III.r. alperes cégénél a "J" Bt-nél. Az ítélet nem fejt ki azt sem, hogy miben állt a IV.r. alperes közreműködése az üzleti tárgyalások során. Hiányos az elsőfokú ítélet indokolása a tekintetben is, hogy a további alperesek esetében nem vezeti le, hogy melyik alperest pontosan miért, milyen bizonyítékok alapján minősítette a kölcsönvevői körbe tartozó személynek, és melyik alperest rekesztette ki e körből a törvényszék. Hangsúlyozta, hogy a IV.r. alperes korábban sohasem találkozott a felperessel. Álláspontja szerint iratellenes az az indokolás is, mely szerint a pénzváltás tekintetében az igazságügyi szakértő bevonását, valamint "I" tanúkénti meghallgatását a felperes indítványozta, mert e bizonyítási indítványokat valójában a IV.r. alperes terjesztette elő. Fenntartotta, hogy a csatolt bizonylatok a pénzváltás tényét nem igazolják, azok a vonatkozó jogszabályi követelményeknek nem felelnek meg, különös tekintettel arra, hogy a pénzváltó által küldött azonosítási adatlapon a 2007. évi CXXXVI. törvény 7.

§-ára történik hivatkozás annak ellenére, hogy a pénzváltásra 2005 decemberében került sor. Tekintettel a pénzváltással kapcsolatos iratokra, az ellentmondó felperesi nyilatkozatokra, a felperes által csatolt hangfelvétel írásos anyagára, a pénzváltásról készült iratok szakértői vizsgálatát az elsőfokú bíróság alappal nem mellőzhette volna. Fenntartotta, hogy a felek között nem jött létre kölcsönszerződés. Sérelmezte, hogy a törvényszék nem volt figyelemmel a Ptk. 523. § /1/ bekezdésére, s az ahhoz kapcsolódó kommentárra. A perbeli ügylet kölcsönszerződésnek minősítése nem felel meg a felperes személyes előadásának sem. Sem a szerződéskötéshez szükséges akarategység, sem a szerződés tárgyát képező meghatározott pénzösszeg, sem annak az állítólagos kölcsönvevők részére történő rendelkezésre bocsátása nem bizonyított. A felperes saját előadása szerint nem rendelkezett uralommal a pénz felett, így azt nem is tudta átadni a szerződéskötés szerinti időpontban, s maga sem tudta indokát adni annak, miért az okiratot aláíró személyek váltak a szerződés szerinti kölcsönvevővé. Nem indokolta a törvényszék azt sem, hogy az okirat keletkezésének körülményeit illetően miért csak a felperesi oldal tanúvallomásait fogadta el. A IV.r. alperes hangsúlyozta, hogy az alperesek által hivatkozott bántalmazás tényét "E", "K", "L" tanúvallomása is alátámasztották, "H", "B", "F" és "D" pedig nem tekinthetők érdektelen tanúknak. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet pontatlanul hivatkozott arra is, hogy az V.r. alperes utóbb már nem ismerte el a vele szemben alkalmazott fizikai erőszakot. Téves az ítélet azon megállapítása is, mely szerint nem történt előadás, hogy mit kívánt a IV.r. alperes színlelni. A IV.r. alperes ugyanis többször előadta az elsőfokú eljárás során, hogy együttműködést, a kártérítési követelés elismerését kívánta színlelni a felperessel annak érdekében, hogy mielőbb szabadulhasson a fenyegető helyzetből és hazajuthasson a történetek után, mert attól félt, hogy gépkocsiját elveszik, ahogy az a felperes autójával is megtörtént, s tartott attól is, hogy a többi alperest követően őt is bántalmazni fogják, illetőleg családját is megfenyegetik. Hangsúlyozta, hogy a jelenlévők közül kifejezetten a felperes érdekkörében lévő személyek részéről irányult agresszivitás az alperesek ellen. A jóerkölcsbe ütközés kapcsán kifejtette, hogy azon felperesi cél, amely a felelősség önkényes áthárítása érdekében az alperesek megkárosítására irányult, alapul szolgál a szerződés semmisségének megállapításához, mivel a felperes által alkalmazott eszköz - azaz a valótlan tartalmú okirat aláíratatása, és az erre alapított kereseti követelés - sérti a társadalmi, erkölcsi normákat. Álláspontja szerint összességében az állapítható meg, hogy sem a felperesi okirat, sem a felperes nyilatkozatai és tényleges szándéka nem áll szinkronban a kereseti követeléssel, ugyanis a perbeli esetben nem kölcsönügylet jött létre. Az okirat mind tartalmát, mind pedig keletkezési körülményeit tekintve alkalmatlan arra, hogy érvényes kölcsönügylet létrejöttét hitelt érdemlően igazolja. A felperes mindvégig a kölcsönszerződést jelölte meg kereseti követelése jogcímeként. A Pp. 3. § és 215. §-a alapján az elsőfokú bíróság döntése e kérelmen nem terjeszkedhetett volna túl, így a rendelkezésre álló peranyag alapján a kereset elutasításának van helye. Rámutatott, hogy a IV.r. alperes teljesítésére nem a tartozás elismeréseként, hanem a felperes zaklatásának eredményeként került sor. Ezt meghaladóan utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete eljárásjogilag sem megfelelő, mert a törvényszék nem megfelelően alkalmazta a Pp. 51. §-ában írtakat. Az elsőfokú ítélet semmilyen eljárásjogi és tényállásbeli levezetést nem tartalmaz ugyanis arra nézve, hogy milyen alapon került sor három alperes teljes körű mentesítésére úgy, hogy két további alperes vonatkozásában a bíróság megalapozottnak találta a felperesi kereseti követelést. Fellebbezését utóbb kiegészítette azzal, hogy a jóerkölcsbe ütközést illetően hivatkozott a BH. 2003.451. számú eseti döntésre azzal, hogy a kereseti kérelem alapjául szolgáló okirat aláírásakor az

alpereseknek nyilvánvalóan nem volt lehetősége 14.000.000 Ft 30 napon belüli visszafizetésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes jogi indokai alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyes tényállásból helytálló jogi következtetésre jutott. A fellebbezés indokolása egyoldalúan kiragadott tényállási elemekre helyezi a hangsúlyt. A törvényszék helytállóan döntött a perköltség vonatkozásában is, az a pernyertesség-pervesztesség mértékével arányosan került megállapításra. Hangsúlyozta, hogy a büntető eljárásban a felperest az ellene emelt vádak alól a bíróság teljes egészében felmentette. A büntető eljárásban hozott ítélet azt is egyértelműen rögzítette, hogy a IV.r. alperes **"Település"**2ben a III.r. alperes üzlettársaként járt el. Utalt arra, hogy a III.r. és IV.r. alperesek a nyomozati szakban e vonatkozásban egyező vallomást tettek. A **"I"** ügyvezetőnek a **"J"** Bt. nevében kiállított nyilatkozata alkalmatlan a büntető eljárásban már bizonyított tényállási elem cáfolatára. Az elsőfokú bíróság helyesen döntött az elkésett IV.r. alperesi bizonyítási indítványok elutasításáról is. Hangsúlyozta, hogy valótlan a kényszerrel, fenyegetéssel kapcsolatos IV.r. alperesi előadás, az ellentétben áll a IV.r. alperes azon saját nyilatkozatával is, hogy **"Település"**3ról el tudott volna távozni az okirat aláírása előtt. A IV.r. alperes által hivatkozott tettlegességet az ellentmondásos tanúvallomások sem támasztották alá. A IV.r. alperes alaptalanul hivatkozott **"D"** és **"F"** tanúk elfogultságára.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Azt nem vitatta, hogy a törvényszék ítélete elírás folytán tévesen tartalmazza, hogy a felperes indítványozta szakértő kirendelését a pénzváltásról készült iratokkal kapcsolatban. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a 65.000,-- dollár, illetőleg az annak megfelelő 14.000.000 Ft rendelkezésre állása s így a kereseti kérelem összecsúszása bizonyított. A kölcsönszerződés létrejöttét illetően hivatkozott a BH. 1998.443. számú és a BDT. 2006.1474. számú eseti döntésekre. Rámutatott, hogy a kereseti kérelemhez csatolt teljes bizonyító erejű magánokirat alapján a kölcsönszerződés létrejötte kétséget kizáróan megállapítható. Szerződéskötéskor az alperesek között akarategység állt fenn, az okirat teljes szövegkörnyezete ismeretében annak helyes nyelvtani és jogi értelmezése szerint a felperestől kért pénzért való felelősségvállalás annak visszafizetését jelenti, vagyis az aláírók a felperes által nyújtott kölcsön megfizetésére vállaltak kötelezettséget. Fenntartotta, hogy a III.r., IV.r. alperesek kifejezetten ígéretet tettek az eltűnt pénz visszafizetésére. A szerződés létrejöttét támasztja alá az a körülmény is, hogy utóbb a IV.r. alperes 3.000.000 Ft-ot teljesített. Irreleváns, hogy a szerződéskötéskor az alperesek teljesítőképessége miként alakult. Hangsúlyozta, hogy az önként aláírt kölcsönszerződésre vonatkozóan a büntető eljárásban lefolytatott bizonyítás, annak eredménye köti a polgári perben eljáró bíróságot. Álláspontja szerint **"E"** szavahihetősége megdőlt, arra eredménnyel a IV.r. alperes nem hivatkozhat. A színleléssel történő kártérítési felelősség elismerésére a IV.r. alperes részéről nem került sor. A Ptk. 207. § /5/ bekezdésére tekintettel a IV.r. alperes azt sem jelölte meg a színlelt szerződés mit leplezne, az egyoldalú színlelésnek a Ptk. 207. § /4/ bekezdése alapján egyébként sincs jelentősége. Fenntartotta, hogy a kereseti kérelem alapjául szolgáló szerződés jóerkölcsbe ütközése sem állapítható meg. Kiemelte, hogy a BH. 1980.341., a BH. 1990.30., a BH. 1993.111., a BDT. 2007. 1580., az EBH. 2004.1143., a BH. 2000.20., a BDT. 2008.1823. valamint a BDT. 2007.1543. számú eseti döntések alapján a keresetben megjelölt, a Pp. 121. § /1/ bekezdés c./ pontja szerinti jogcím a bíróságot nem köti, így az elsőfokú bíróság a Pp. 215. §-a értelmében nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen.

A másodfokú eljárásban meghallgatott tanúvallomásokkal kapcsolatban rámutatott, hogy azok ellentmondásosak, a tanúk elfogultak, az eseményekről közvetett tudomással rendelkeznek, így e bizonyítékok ugyancsak alkalmatlanok a IV.r. alperesi előadás alátámasztására.

Az ítélet tábla a felek által bizonyítandó tényekre az elsőfokú eljárás során adott tájékoztatást kiegészítette. (Pf.7.sorszámú jegyzőkönyv)

A IV.r. alperes által előterjesztett bizonyítási indítványoknak nagy részben helyt adva, a Pp.249.§-a szerinti jogkörben eljárva részbizonyítást foganatosított.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítélet tábla azzal egészíti ki és pontosítja, hogy a beruházást a III.r. alperes cége a "J" Bt. kívánta megvalósítani (a másodfokú eljárásban meghallgatott "I" és "M" tanúvallomásai). A IV.r. alperes üzleti kapcsolatban állt saját cégén keresztül a "J" Bt-vel, de ez a projekt megvalósítását nem érintette, mindössze egy bérleti szerződésre szorítkozott ("I" tanúvallomása és a büntető eljárás iratai között elfekvő, a "N" Rt. és a "J" Bt. között létrejött bérleti szerződés). A IV.r. alperes a III.r. alperes és "A" előzetes tárgyalásokon tolmácsként és nem a projektben közreműködő személyként vett részt. Az önerő, amelyet a felperes a III.r. alperes részére biztosított "B" közreműködésével nem 7.500,-, hanem 65.000,- dollár volt.

Az így kiegészített és pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a IV.r. alperesi fellebbezési kérelem és a felperesi fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp. 253. § /3/ bekezdés) bírálta felül, nem érintve a III.r. alperes marasztalására vonatkozó elsőfokú bírói rendelkezéseket, és megállapította, hogy a IV.r. alperesi fellebbezés a kereseti kérelem vonatkozásában alapos, a viszontkereset vonatkozásában nem alapos.

Előjáróban rámutat az ítélet tábla arra, hogy az alperesi oldalon a fizetési meghagyással szembeni védekezésre tekintettel - amely a 2005. december 31-i siófoki szerződés semmisségét állította- az alperesek között a Pp. 51. § a./ pontja szerinti egységes pertársaság állt fenn.

Hangsúlyozza az ítélet tábla azt is, hogy a Pp. 4. § /2/ bekezdése szerint ha a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felőle polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítelt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. A Pp. 4.§ /2/ bekezdése szerint a polgári perben eljáró bíróságot tehát csak a bűnösséget megállapító rendelkezés köti. Ebből következően téves az a felperesi fellebbezési ellenkérelemben kifejtett érvelés, mely szerint a büntető eljárásban lefolytatott bizonyítási anyag, s az abból levont további következtetés is kötötte volna a polgári perben eljáró bíróságot.

A felperes kereseti kérelmét hangsúlyozottan kölcsönszerződésre, illetőleg tartozás elismerésre alapította, utóbb azonban úgy nyilatkozott, hogy követelésének jogcíme kizárólag kölcsöntartozás. A Pf. 18. sorszám alatti beadványában azt adta elő, hogy a kereseti kérelme jogcíme és jogalapja pénzkölcsön, így a büntető eljárás során felemlített kártérítés irreleváns tekintettel arra is, hogy a kártérítés nem önálló és nem kötelmi jogcím, arra hivatkozni nem kíván. Az elsőfokú eljárás során is egyértelművé tette, hogy kereseti kérelmét kifejezetten és kizárólag a "**Település**"³on írásban megkötött kölcsönszerződésre

alapítja, tartozáselismerésre hivatkozni nem kíván. (P.20.223/2009/30. , 20.223/2009/65. szám alatti felperesi nyilatkozatok).

A peres felek és tanúvallomások abban egybehangzóak voltak, hogy a kölcsönszerződés szerinti helyen és időpontban a fizetési meghagyáshoz csatolt „Adósság elismerő nyilatkozat” szerinti helyen és időpontban a szerződés szerinti pénznemben a szerződés szerinti összeg az ott meghatározott módon és célra a szerződést kölcsönvevőként aláírók számára nem került átadásra. Nem állapítható meg az sem, hogy a kereseti kérelem alapjául szolgáló okirat tartozás elismerés lenne, mert az erre való hivatkozást a felperes elsőfokú eljárás során tett nyilatkozata egyértelműen kizárta(20.223/2009/65.szám alatti felperesi előkészítő irat).

A rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg az sem, hogy **"Település"2**ben a felperes és az I.-V. r. alperesek között 14.000.000 Ft vonatkozásában kölcsönszerződés jött volna létre.A felperes az általa - részben **"B"** közreműködésével - biztosított önerőt az I.r.-IV.r. alperesre és **"E"**re bízta azzal, hogy a tárgyalás során azt önerőként mutassák be **"A"** olasz üzleti partnernek (a III.r., IV.r., V.r. alperesek, valamint **"E"** és **"H"** tanúvallomása). A felperes részéről az I.-IV. r. alperesek felé a pénz átadása nem a Ptk. 523. § /1/ bekezdése szerinti kölcsönszerződés alapján történt, mert egyik félnek sem állt szándékában, hogy az átadott dollár az alperesek részére ténylegesen átruházásra kerüljön, azt ők saját üzleti céljaik érdekében felhasználják, majd azt határidőn belül a felperesnek visszafizessék. A felperes egy meghatározott ügylet kapcsán arra kérte az I.r.-IV.r. alpereseket, hogy a részben általa biztosított önerőt felmutatva járjanak el annak érdekében, hogy a III.r. alperes által megvalósítani kívánt projekthez a szükséges tőke biztosított legyen. Ez pedig a Ptk. 474. § /1/ bekezdése szerinti megbízási szerződésnek felel meg.

Egyik peres fél sem tett olyan előadást, mely szerint az olasz partnerrel való találkozás előtt egyértelműen tisztában lettek volna azzal, hogy az önerőt nem elégséges bemutatni, azt át is kell adni. Az önerő fogalmából sem következik, hogy az átadásra kellett volna, hogy kerüljön. A polgári perben egyik peres fél - de még a tanúk sem - tettek előadást arra nézve, hogy az önerő -átadás esetén- miként került volna elszámolásra az olasz partner által biztosított hitellel szemben. Mindebből az következik, hogy az I.r.-IV.r. alperesek a megbízást nem megfelelően látták el, mert az önrészt nemcsak bemutatták **"A"**-nak, hanem azt a megbízási kereteit átlépve át is adták. A megbízási teljesítése érdekében átadott pénzzel a Ptk. 479. § /2/ bekezdése szerint utóbb nem tudtak elszámolni. Ebből következően a Ptk. 479. § /2/ bekezdésére figyelemmel a Ptk. 318. § és a Ptk. 339. § /1/ bekezdése alapján kártérítési felelősséggel tartoztak a felperessel szemben. Annak pedig nem volt akadálya, hogy e kártérítési felelősség elvállalása érdekében a felek - a felelősséget az V. r. alperesre is kiterjesztve - megkössék a perbeli megállapodást. Arra tehát helyesen utalt a IV.r. alperes, hogy a perbeli szerződés színlelt, de az egy kártérítési felelősséget elvállaló nyilatkozatot leplez.

Mivel azonban a felperes kereseti kérelmét kifejezetten a **"Település"3**on aláírt okiratra mint kölcsönszerződésre alapította, minden egyéb más jogcímet, de még a tartozáselismerést is (amely önálló jogcímet egyébként nem képez) kizárt, a keresetet a kereseti kérelemhez kötöttség Pp. 215.§-a szerinti elve alapján a BDT. 2007.1543. számú eseti döntésben írtakra is figyelemmel el kellett utasítani.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy e vonatkozásban az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása hiányos, mert az nem ad választ arra, hogy amennyiben a felperes, valamint az I.r.-V.r.

alperesek között akár **"Település"2**ben, akár **"Település"3**on kölcsönszerződés jött volna létre, a kölcsön visszafizetésére miatt csak a III.r.-IV.r. alperes lenne köteles.

A IV.r. alperesi viszontkeresetére tekintettel a továbbiakban vizsgálni kellett, hogy létrejött-e érvényes jogügylet a felek között, mert ennek hiányában a IV.r. alperes által megfizetett 3.000.000 Ft-tal a felperes jogalap nélkül gazdagodna.

Ennek kapcsán az nem állapítható meg, hogy a 2005. december 31-i okirat aláírására kényszer, fenyegetés hatására került volna sor.

A kártérítés elvállalása során az összecszerűséget az I.r.-V.r. alperesek elismerték, de azt alátámasztja az a körülmény is, hogy valamennyi peres fél a kereseti kérelem szerinti követelést az olasz üzletembernek átadott önerő összegével azonosnak tekintette és 12.000.000 - 14.000.000 Ft körüli összegről tett említést. Ebből következően pedig az önerő összege nem 7.500 hanem 65.000 USD kellett, hogy legyen. Ezt igazolja az is, hogy a III.r. alperes a gyanúsított kihallgatása során az előadását akként változtatta meg, hogy az önerőként biztosított összeg 12.000.000 Ft körül volt (**"Település"3**i Városi Bíróság 5.B.175/2011/17.), valamint a **"Település"3**i Városi Bíróság 5.B.175/2011/12. számú irata szerinti felperesi előadás, a felperesi fellebbezési ellenkérelem, **"D"** tanúvallomása (**"Település"3**i Városi Bíróság 5.B.175/2011/12.), a pótmagánvádló képviselőjének nyilatkozata (**"Település"3**i Városi Bíróság 5.B.175/2011/38.), **"F"** vallomása (**"Település"3**i Városi Bíróság 5.B.175/2011/12./).

Ezen peradatokra és az alperesi elismerésre tekintettel szükségtelen a pénzváltási papírok szakértői vizsgálata. A felek előadása és a tanúvallomások alapján az is megállapítható volt, hogy a pénz átadása után a dollár átszámolásra került (a II.r. és IV. r. alperesek e vonatkozásban azonos, **"E"** és **"B"** tanúvallomásával egyező előadása, mely szerint a sportszatyorban elhelyezett összeget még 50 dollárral ki kellett egészíteni).

A kártérítési felelősség elvállalásából következően annak nincs relevanciája, hogy a IV.r. alperes közvetlenül érdekelt volt-e a III.r. alperes által tervezett projektben, a 14.000.000 Ft megfizetését ugyanis az alperesek - így a IV. r. alperes is - nem a beruházás részeként, hanem az átadott önerő elvesztésével összefüggésben vállalták.

Az ítéletábra hangsúlyozza, hogy az alperesek és a felperes nyilvánvalóan érdekeltek voltak abban, hogy az állítólagos **település 2**i bántalmazásról miként számolnak be. Az alperesek rendkívül ellentmondásos előadást tettek azzal összefüggésben, hogy a IV. r. alperes viszontkeresetében hivatkozott fenyegetésre mikor, kinek a részéről és milyen formában került sor. Az egymással és önmagukban is önellentmondásos előadásaik nem egyeztethetőek össze **"K"** és **"E"** -szintén ellentmondásos -tanúvallomásával sem. (**"K"** szerint **"E"** számolt be a II.r. alperes bántalmazásáról, de ennek ellentmond, hogy **"K"** azt követően, hogy **"E"** sms-t megkapta, maga is látta saját előadása szerint a bántalmazást. A II.r. alperes szerint a II.r. alperes bántalmazásakor a gépkocsiban **"B"** és a II.r. alperes tartózkodott, **"E"** pedig a gépkocsi hátsó ajtajánál állva az ülésen vizsgálta meg az olasz üzletember által átadott táská tartalmát. Ennek azonban ellentmond **"H"** tanúvallomása, aki szerint a gépkocsiban a felperes, **"B"** és **"H"** foglaltak helyet. Ellentmond a bántalmazás tényének az is, hogy arról, hogy a II.r. alperest megütötték volna **"E"**, aki valamennyi előadás szerint mindvégig a gépjárműben, vagy a gépjármű közelében tartózkodott, egyáltalán nem tett említést.). Az ügyletben közvetlenül nem érintett **"F"** és **"D"**

tanúvallomásai sem támasztották alá azt az előadást, mely szerint **"Település"2**ben a felperes, illetőleg a felperes érdekkörébe tartozó személyek részéről tettelegességre került volna sor. A **település 2i** tettelegességet meghaladóan az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra is, hogy az alperesek akaratot gyengítő, akaratot hajlító megfélemlítésére, velük szemben fizikai erőszakra az okirat aláírásakor nem került sor, hiszen különböző gépkocsikkal érkeztek a magyar határra, az I.r. alperes előadása szerint a visszaúton semmilyen ellenőrzés alatt nem álltak, sőt még el is tévedtek. Ellentmondásos nyilatkozatokat hangzottak el az alperesek részéről azzal kapcsolatban is, hogy a magyarországi benzinkúton kinek a részéről és milyen tartalmú fenyegetés hangzott el. A IV.r. alperes maga is eltérően nyilatkozott az őt ért fenyegetés tartalmáról, mértékéről. A büntető eljárás során még arról számolt be, hogy a fenyegetések mindössze arra vonatkoztak, neki van elég vagyona ahhoz, hogy a tartozás tőle behajtható legyen (a 2010. április 1-jei nyomozati szakban tett tanúvallomás), utóbb pedig már azt adta elő, hogy családjával is megfenyegették. Előadását csak utóbb egészítette ki azzal, hogy **"Település"3**ról nem tudott volna eltávozni, korábban maga is úgy nyilatkozott, hogy onnan el tudott volna jönni. Személyes nyilatkozata szerint ő maga ment ki a saját kocsijába papírárt ahhoz, hogy a perbeli nyilatkozatot elkészíthessék, aláírassák. Ez a körülmény arra utal, hogy az okirat elkészítését nem ellenezte, azt magatartásával ő maga is elősegítette. A fenyegetésnek, kényszernek ellentmond az a körülmény is, hogy a IV.r. alperes előadása szerint az valamennyi alperes felé egységesen teremtett kényszerítő helyzetet. Ugyanakkor a felperes által csatolt, a III.r. alperessel folytatott telefonbeszélgetések tartamilag nem vitatott átírata ennek ellentmond, s ugyancsak ellentétben áll ezzel az előadással az is, hogy a IV.r. alperes utóbb teljesített a felperes felé, s a teljesítéseket közvetlenül megelőző újabb fenyegetések, zaklatások tényét nem igazolta.

A másodfokú eljárásban tanúként kihallgatott **"O"** az eseményekről közvetlen tudomással nem bír, azokról mindössze a IV.r. alperes elmondásából értesült, s vallomása értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a IV.r. alperessel közeli hozzátartozói kapcsolatban áll. Így e tanúvallomás alapján a kényszerítés, fenyegetettség ténye nem állapítható meg.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság által figyelembe vett és e vonatkozásban helyesen értékelt bizonyítékok és a másodfokú eljárásban lefolytatott további bizonyítási eljárás eredményeként nem állapítható meg, hogy a IV. r. alperes viszontkeresetében hivatkozott, az okirat érvénytelenségét eredményező kényszerítésre, fenyegetésre sor került volna.

A IV.r. alperes hivatkozásával ellentétben önmagában az a tény, hogy az alperesek elismerték a 2005. december 31-i iratban a kártérítési felelősségüket és vállalták a felperesnek az elvesztett 14.000.000 Ft megfizetését, nem tekinthető jóerkölcsbe ütközőnek. A másodfokú eljárásban meghivatkozott BH.2003.451. számú eseti döntés a jelen eljárásban nem irányadó, mert a fentiekben kifejtettek szerint a **"Település"3**on 2005. december 31-én aláírt okirat nem szerződéses kötelezettségvállalás, hanem egy korábbi szerződésszegő magatartás eredményeként fennálló kártérítési felelősség elismerése.

Mindezekre tekintettel a IV.r. alperesnek a 2005. december 31-i szerződés érvénytelenségére alapított viszontkeresete nem alapos, így az elsőfokú bíróság azt helytállóan utasította el.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak megfellebbezett részében a Pp. 253. § /3/ bekezdésére figyelemmel a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján részben változtatta meg, elutasítva a IV.r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmet. A III.r. alperes az elsőfokú ítélet fellebbezést nem terjesztett elő, a IV. r. alperessel szemben a keresetet elutasító rendelkezés nem a szerződés semmisségén alapul, így a III. r. alperes vonatkozásában a keresetnek helyt adó rendelkezés felülbírálatára nem került sor.

A másodfokú eljárásban a IV.r. alperes 890.800 Ft fellebbezési illetéket rótt le. Ez az elsőfokú ítélet szerinti 11.133.913 Ft-os marasztalási összegnek megfelelő illeték. Nem került lerovásra a fellebbezésben ugyancsak támadott viszontkereseti pertárgyértéknek megfelelő 240.000 Ft fellebbezési illeték. Ezért ezt az Itv. 74. § /2/ bekezdése alapján a IV.r. alperes leletezés terhe mellett köteles megfizetni.

Az elsőfokú eljárásban a kereseti kérelem vonatkozásában a IV.r. alperes pernyertes, a viszontkereset vonatkozásában peresztes. A kereseti kérelem szerinti pertárgyérték után járó elsőfokú ügyvédi munkadíj összegét az ítélet tábla a a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /1/ és /2/ bekezdése b./ pontja alapján összesen 600.000 Ft-ban állapította meg, nem érintve a viszontkereset vonatkozásában a IV.r. alperest a felperes javára 150.000 Ft perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést.

A másodfokú eljárásban a 11.133.913 Ft-os felperesi kereseti pertárgyérték vonatkozásában a IV.r. alperes pernyertes, a 3.000.000 Ft-os viszontkereseti kérelem szerinti pertárgyérték vonatkozásában peresztes, ezért a IV.r. alperesnek járó ügyvédi költség összegét az ítélet tábla a Pp. 239. § és Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /5/ bekezdése alapján - a 3. § /6/ bekezdésében írtakra figyelemmel a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével az Áfa-t is magában foglalóan - 225.000 Ft-ban állapította meg.

Ezt meghaladóan a felperes köteles megfizetni a IV.r. alperesnek a felperesi kereseti kérelem kapcsán lerótt 890.800 Ft fellebbezési illetéket.

ő, 2015. évi június hó 11. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró